

Vil ha helse på topp

Nordmenn er klare i sin tilbakemelding: I kampen om statsbudsjettkronene må helsesektoren bli vinneren.

Dette viser Helsepolitisk barometer 2017. Barometeret produseres av analysebyrået Kantar TNS (tidligere TNS Gallup) med formål om å kartlegge befolkningens syn på helse. På spørsmålet om hvilken sektor som bør prioriteres i statsbudsjett, skårer helse høyest.

– Dette er interessant fordi befolkningen ikke bare blir spurt om de mener at bevilningene til helsesektoren må økes, men hvilken sektor som må prioriteres når man blir tvunget til å velge. Velgerne vil at politikerne skal prioritere helse, sier president i Legeforeningen Marit Hermansen.

Legeforeningen har nylig mottatt en rapport fra konsultantselskapet Menon Economics som slår fast at bevilningene til helsesektoren ikke kan sies å ha vært uforholdsmessig høye de siste årene. I rapporten dokumenteres det at vi bruker mindre på helse enn andre land det er naturlig å sammenligne oss med i Norden og Europa.

– Befolkningen mener helse må prioriteres, men vår rapport viser at helse taper i budsjettkampen. Politikerne er åpenbart i utakt med velgerne sine, sier Marit Hermansen.

Bekymret for et todelt helsevesen

Parallelt med at mange mener helse må prioriteres, svarer så mange som 60 prosent at de opplever at vi allerede har et todelt helsevesen, der din personlige økonomi har be-

tydning for hvor god behandling du får. Det bekymrer legepresidenten.

– Jeg har sagt at jeg frykter et todelt helsevesen i fremtiden, men nå mener altså over halvparten av de spurte at vi er der allerede. Dette utfordrer vårt grunnsprinn og lik tilgang til helsehjelp, sier Hermansen.

Det er også en klar motstand mot å betale høyere egenandeler. Så mange som 86 prosent er negative til mer egenbetaling.

Helsepolitikk er viktig for velgerne

Sammen med innvandring og arbeidsledighet, mener befolkningen at oppgavene i helsesektoren er en av våre tre største utfordringer. For majoriteten (57 prosent) av befolkningen er også helsepolitikken det viktigste for hvilket parti de skal stemme på ved høstens stortingsvalg.

– Jeg ønsker meg en valgkamp der partiene er tydelige på hva de vil med helsesektoren. Det er mye som ikke fungerer og som må opp og frem i lyset, sier Hermansen.

Til tross for at befolkningen mener helse må prioriteres høyere, er majoriteten likevel fornøyd med helsevesenet. Godt over halvparten av befolkningen er i kontakt med helsevesenet i løpet av et år, enten som pårørende eller ved egen sykdom, og de aller fleste er godt fornøyd med dette møtet. Befolkningen er derimot mindre fornøyd med regjeringen.

BEKYMRET: Marit Hermansen frykter et todelt helsevesen. Foto: Thomas Barstad Eckhoff

Den får terningkast 3,2 for sin innsats for å skape et bedre helsevesen. Befolkningen skiller altså mellom politikerne som styrer og setter rammene, og de som jobber i helsevesenet.

– Dette tyder på at befolkningen mener helsepersonellet løser oppgavene så godt de kan innenfor de rammene som er satt, men at rammene og forutsetningene kan bli bedre, sier Marit Hermansen.

Foretrekker fysisk oppmøte

Økende krav til effektivisering og mulighet for digitale løsninger gjør at helsetjenesten til stadighet må fornye seg. Men på spørsmål om befolkningen ville foretrukket videokonsultasjoner fremfor fysisk oppmøte hos fastlegen, svarer kun fire prosent at de ville fortrukket videokonsultasjon.

– Vi må tilpasse oss og ta i bruk ny teknologi, men vi må også huske at mange setter pris på å møte fastlegen sin ansikt til ansikt. Det må ikke bli sånn at disse fire prosentene legger premissene for hele helsesektoren, sier Hermansen.

Samtidig mener presidenten at ny teknologi også kan gjøre terskelen for å kontakte helsetjenesten lavere. Hun tenker særlig på unge pasienter med psykiske lidelser.

– For noen vil det kanskje bli enklere å kontakte helsevesenet via digitale hjelpemidler fordi de ikke kommer seg til legekontoret.

Helsebarometeret ble gjennomført i januar 2017. 1 806 personer over 18 år besvarte undersøkelsen.

Sara Underland Mjelva

sara.underland.mjelva@legeforeningen.no
Samfunnspolitisk avdeling

MÅ PRIORITERES: Helse og omsorg er den samfunnssektoren flest mener bør prioriteres i statsbudsjettet. Faktisimile: Kantar TNS